

DET KONGELIGE
SAMFERDSELSDEPARTEMENT

Statsråden

Stortingets transport- og kommunikasjonskomité
Stortinget
0026 OSLO

Deres ref
ABS/fg

Vår ref
22/835-2

Dato
6. april 2022

Dokument 8:157 S (2021-2022) fra Frank Edvard Sve, Morten Stordalen, Tor André Johnsen om en nasjonal motorveiplan - Ber om vurdering av representantforslag

Jeg viser til oversendelse av representantforslag 8:157 S (2021-2022), jf. deres brev 25. mars 2022.

Representantene Frank Edvard Sve, Morten Stordalen og Tor André Johnsen fremmer følgende forslag:

1. Stortinget ber regjeringen utarbeide en nasjonal motorveiplan med mål om utbygging av et effektivt høyhastighetsveinett som binder landet sammen innen 2050. Det må etableres gjennomgående høyhastighetsruter fra nord til sør og øst til vest, herunder E6 og E134.
2. Stortinget ber regjeringen legge til grunn at alle riksveiprosjekter skal være statlig fullfinansiert.
3. Stortinget ber regjeringen legge til grunn følgende standarder for utbygging av høyhastighetsveinettet: 110 km/t på smal firefeltsvei og 130 km/t på fullstandard firefeltsvei.

Samferdselsdepartementets vurdering av forslagene:

1. Stortinget ber regjeringen utarbeide en nasjonal motorveiplan med mål om utbygging av et effektivt høyhastighetsveinett som binder landet sammen innen 2050. Det må etableres gjennomgående høyhastighetsruter fra nord til sør og øst til vest, herunder E6 og E134.

På oppdrag fra Samferdselsdepartementet utarbeidet Statens vegvesen et forslag til en motorvegplan som grunnlag for Nasjonal transportplan 2018 – 2029. Motorvegplanen ble i noe modifisert utgave referert av Solbergregjeringen i Meld. St. 33 (2016-2017) Nasjonal transportplan 2018 – 2029 på sidene 57 til 59. Planen innebar et mulig framtidig motorveg- og høyhastighetsvegnett på om lag 4 500 km. Av dette var om lag 38 prosent firefeltsveier med fartsgrense 110 km/t, og 56 prosent veger med fartsgrense 100 km/t. Planen var av Statens vegvesen kostnadsberegnet til 1 110 mrd. 2016-kr, og det var beregnet at en slik eventuell utbygging ville gi en samfunnsøkonomisk netto nytte på -680 mrd. kr.

I stortingsmeldingen om Nasjonal transportplan 2018 – 2029 ble det understreket at motorvegplanen var Statens vegvesens forslag til et mulig framtidig motor- og høyhastighetsvegnett, og at regjeringen ikke hadde tatt stilling til om og eventuelt hvordan planen skulle realiseres. I stortingsbehandlingen var det kun Arbeiderpartiets representanter som kommenterte motorvegplanen. Disse henviste til at regjeringen ikke hadde tatt stilling til planen, og uttalte blant annet at «disse medlemmer erfarer nå at regjeringens eget forslag til motorvegplan dermed ikke blir realisert i overskuelig fremtid og vil bli lagt i en skuff inntil videre.». Planen ble ikke omtalt i Nasjonal transportplan 2022 – 2033.

I tråd med Nasjonal transportplan 2022 – 2033 vurderer Statens vegvesen standard på vegenettet ut fra gjeldende vegnormaler. Statens vegvesen jobber kontinuerlig med vurderinger av framtidig behov og standarder på riksveinettet. Dette gjelder også Nye Veier AS på deres deler av riksveinettet. I sum betyr dette at departementets virksomheter fortsatt jobber med å utvikle et motorvegnett/høyhastighetsnett for større deler av riksveinettet enn de deler som i dag har motorvegstandard. Regjeringen vurderer det ikke som realistisk i dagens situasjon å ha som ambisjon å utvikle et så omfattende motorvegnett som ble skissert i NTP 2018 – 2029. Samferdselsdepartementet viser også til vedtak i Stortinget i forbindelse med behandling av budsjettet for 2022 om vurdering av veiporteføljen i NTP og av veinormalene, herunder en høyere terskel for trafikkmengde for bygging av 4-felts motorveier. Departementet har bedt Statens vegvesen om faglig grunnlag for å vurdere dette vedtaket, og har satt frist for dette til 15. juni 2022.

2. Stortinget ber regjeringen legge til grunn at alle riksveiprosjekter skal være statlig fullfinansiert.

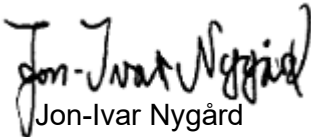
I forslaget fra representantene er det foreslått at regjeringen utarbeider en motorvegplan, og utbyggingen finansieres med statlige midler. Regjeringen ser ikke behov for at det i dagens situasjon utarbeides en ny motorvegplan. Når det gjelder finansiering av vegbygging legger foreløpig ikke regjeringen opp til vesentlige endringer fra de prinsipper for bompengefinansiering som den forrige regjeringen har lagt til grunn i Nasjonal transportplan 2022 – 2033.

3. Stortinget ber regjeringen legge til grunn følgende standarder for utbygging av høyhastighetsveinettet: 110 km/t på smal firefeltsvei og 130 km/t på fullstandard firefeltsvei.

I dag er fartsgrense 110 km/t med tilhørende standardkrav gjeldende på nye motorveger som bygges i dimensjoneringsklasse H3. Vegnormalen N100 Veg- og gateutforming gir mulighet for to ulike standarder for etablering av 110 km/t; *firefelts veg* og *smal firefelts veg*. Det norske vegnettet er dimensjonert for ulike fartsgrenser og utfra ulike utgaver av vegnormalene. Standardkravene i vegnormalene revideres utfra ny kunnskap, både nasjonalt og internasjonalt, og dokumenterte erfaringer med eksisterende løsninger. Ingen eksisterende motorveger er i dag planlagt, prosjektert og bygget for en fartsgrense over 110 km/t. Samferdselsdepartementet har bedt Statens vegvesen utrede en prøveordning med 120 km/t på noen utvalgte strekninger. Trafikksikkerhet og samfunnsøkonomisk lønnsomhet skal være sentrale momenter i utredningen. Utredningen er satt i gang, men det er ikke konkludert på hvilke strekninger som eventuelt kan være aktuelle for en prøveordning med 120 km/t. Det er ikke aktuelt for regjeringen å utrede 130 km/t som fartsgrense på motorveier i dag.

Jeg vil for øvrig vise til at regjeringen vil komme nærmere tilbake til mål og strategier for hvordan veinettet skal utvikles videre i arbeidet med ny Nasjonal transportplan 2026 – 2037. Her vil også fremtidig finansiering av veibygging være et vurderingstema.

Med hilsen

Jon-Ivar Nygård

Kopi
Statens vegvesen